LIDINGÖ STAD

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med kommunfullmäktige 2018-11-26

**§ 133**

## Simhall i Dalénum - genomförandebeslut - återremitterat ärende (KS/2018:89)

**Beslut**

1. Kommunfullmäktige beslutar att en ny simhall ska anläggas i Dalénumområdet med en motionsbassäng om 25 x 25 meter, ett familjebad samt multibassäng i enlighet med de principer och förutsättningar som framgår av förslagsskrivelse 2018-08-09, till en total kostnad om 275 mnkr.

2. Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen som fortsatt ansvarig nämnd för anläggning av ny simhall fram till färdigställandet.

3. Kommunfullmäktige uppdrar åt teknik- och fastighetsnämnden att utreda behov och förutsättningar för hur simhallsdelen i Gångsätra sim- och idrottshall kan byggas om för ny användning.

**Reservationer**
Patrik Buddgård (C), Rebecka Öberg (C), Kent Björnberg (C), Kajsa Kronlund (C), Julian Kaijser (C), Christina Wahlström (C), Caroline von Seth (C), Rolf Hattenbach (C) och Fredrik Wesslund (C).

Daniel Larson (S), Ewa Lantz (S), Niclas Svensson (S), Gill Lindroos (S) och Alexander Meier (S), bilaga 1.

Sanne Welin (MP), Patrik Sandström (MP) och Anna Odén (MP).

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har enligt reglerna för minoritetsåteremiss beslutat återföra ärendet *Simhall i Dalénum- genomförandebeslut* till kommunstyrelsen för ytterligare beredning. Stadsledningskontoret har besvarat remissens frågor kring ytterligare behovsanalys, familjebadets storlek, drift- och byggsätt, möjlig intäktsökning av en 50 meters bassäng samt intäktskonsekvenser av ett större upptagningsområde.

**Yrkanden och beslutsgång**
Daniel Källenfors (M), Hans Barje (M), Carl-Johan Schiller (KD), Jonas Lundgren (V), Evelyn Lewandrowski (LP), Amelie Tarschys Ingre (L) och Iréne Borgenvik (SD) yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag.

Patrik Buddgård (C) yrkade enligt bilaga 2.

Daniel Larson (S) yrkade återremiss med följande motivering: ”Att förslaget omarbetas utifrån svar samt revidering utifrån de ställda frågor, samt införande av de förslag som vi socialdemokrater har lyft som angelägna vid kommunstyrelsens sammanträde den 13 aug 2018, samt i den gemensamma återremissen framlagd vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 sep 2018.”

Patrik Sandström (MP) yrkade avslag ”med hänvisning till ställningstagande i motion Nytt, större badhus och simhall – motion av Arvid Molin (MP) och Thomas Bengtsson (MP) (KS/2015:117) och återremiss vid KF 2018-09-24 i ärende § 96 Simhall i Dalénum – genomförandebeslut (KS/2018:89).”

Sedan överläggningen förklarats avslutad frågade ordföranden om fullmäktige avsåg att avgöra ärendet idag eller återremittera det. Hon fann att fullmäktige hade avslagit yrkandet om återremiss och beslutat att avgöra ärendet under sammanträdet.

Därefter ställde ordföranden yrkandena mot varandra och fann att fullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

**Handlingar**

Kommunstyrelsens förslagsskrivelse, 2018-10-03
Kommunfullmäktiges protokollsutdrag § 96, 2018-09-24
Kommunstyrelsens protokollsutdrag § 117, 2018-08-13
Kommunstyrelsens förslagsskrivelse, 2018-08-09
Drift- och ägarutredning Lidingö simhall, 2018-05-12
Utredningsstöd kring ägar- och driftsfrågor samt kalkyler och budget för ny simhall, Lidingö Stad, 2018-04-12
Kommunstyrelsens förslagsskrivelse, 2017-12-04

Detta utdrag stämmer överens med det justerade protokollet, intygar:

**.....**

Fredrika Haggren Savard

Bilaga 1

Reservation:
Vi socialdemokrater har under många år drivit att vi vill ha en modern badanläggning för alla. En anläggning som tillgodoser mångas behov och förväntningar, byggd på ett hållbart sätt.
Entréavgifterna måste ligga på rimliga nivåer och anläggningens utbud måste säkra ett gott besöksunderlag. I majoritetens förslag saknas ett hopptorn och ett tillräckligt djup för att möjliggöra simhopp och aktiviteter såsom vattenpolo, konstsim och dykundervisning. Majoriteten har efter fullmäktiges sammanträde i september öppnat upp för att se över detta, vilket är bra. Vi socialdemokrater ville dock se ett omarbetat förslag där höjd tagits för ett hopptorn i en ny modern badanläggning! För att besökare till anläggningen, inte minst större barn och ungdomar, ska finna badet attraktivt måste det finnas dykmöjligheter. Därför borde förslaget innehålla ett djup i en del av bassängen på minst 3,5 - 4 meter samt ett hopptorn som möjliggör simhopp från 1, 3 och 5 meter. Förslaget hade inför beslut behövt innehålla ett underlag som visar vad detta skulle betyda för investerings- och kostnadsnivån samt den totala årskostnaden respektive beräknad ökad intäktsmassa, räknat på ett uppskattat ökat antal besök.
Större delen av oppositionen reserverade sig tidigare i år vid kommunstyrelsen i augusti och vid kommunfullmäktiges sammanträde i september mot majoritetens förslag på utformning av ny simhall. Vi vill ha en attraktiv simhall som lockar många besökare och fungerar för föreningslivet. Den nya moderat-ledningen kallar sig för ett ”nytt lyhört ledarskap”, något som dock inte märkts av i simhallsfrågan, som avhandlats utan att simhallsrådets synpunkter beaktats nämnvärt. Redan inför förra valet 2014 pratade alla partier om en ny simhall och oppositionen har under hela denna mandatperiod efterfrågat agerande i simhallsfrågan från majoriteten. Men när ärendet så äntligen kom upp efter fyra års väntan hade underlaget så stora brister att Centerpartiet, Socialdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet yrkade på återremiss. Det innebar att det fanns underlag för en minoritetsåterremiss i fullmäktiges sammanträde i slutet av september och att simhallens utformning därför inte avgjordes innan valet.
Vi hade velat se ett mer framåtsyftande och attraktivt omarbetat förslag som skapar en mötesplats för idrottsglädje och rörelse för hela simhallens livslängd på 50 år. För att en så stor investering i en ny simhall ska bli bra för Lidingöborna krävs ett gediget underlag där alla aspekter undersökts. Det underlag vi har sett fram tills idag har inte varit lyhört mot simhallsrådets expertis och kunskap. Det saknar analys av vattenverksamheternas utvecklingspotential framåt samt tar inte ansvar för ekonomin, då underlaget för intäkterna grundar sig på en befolkningsmängd på 60 tusen lidingöbor. Dessutom saknas en analys av hur årskostnaden förändras med olika innehåll i simhallen, liksom beräkningar av investeringskostnad för markarbete, arkitektonisk utformning och inredning.
Vi socialdemokrater föreslår även att Lidingö stad ska utlysa en projekttävling (arkitekttävling) för att ge möjlighet för flera firmor att rita på den nya badanläggningen. Det skulle öka våra chanser att få fram ett förslag på en riktigt snygg, funktionell och modern badanläggning - för alla.

Daniel Larson (S)

Bilaga 2

**Centerpartiets förslagsskrivelse 2018-11-08:**
Centerpartiet föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Kommunfullmäktige beslutar att en ny simhall ska anläggas i Dalénumområdet med en motionsbassäng om 50 x 25 meter, ett familjebad samt multibassäng i enlighet med de principer och förutsättningar som framgår av Centerpartiets förslagsskrivelse 2018-11-08, till en kostnad om 275 mnkr.
- Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen som fortsatt ansvarig nämnd för anläggning av ny simhall fram till färdigställandet.
- Kommunfullmäktige uppdrar åt teknik- och fastighetsnämnden att utreda behov, konsekvenser och förutsättningar för hur simhallsdelen i Gångsätra sim- och idrottshall mest effektivt används framåt antingen som simhall återstående livslängd alternativt ombyggnad för ny användning.

Centerpartiet föreslår att kommunstyrelsen beslutar:

- Kommunstyrelsen kopplar de 20 miljoner kronor staden erhåller enligt avtal från JM direkt till simhallen för att minska den årliga driftskostnaden genom redovisning som tas fram i samarbete med redovisningsexpertis.
- Kommunstyrelsen tillsätter en projektledare med erfarenhet och goda referenser från tidigare byggen av simhall där kostnaderna hållits nere för att tillvarata stadens intressen i fortsatta arbetet med simhallen.
- Kommunstyrelsen eftersträvar att samarbete inleds med aktör i simhallsmarknaden som har goda referenser gällande att hålla kostnaderna nere vid simhallsbyggen.
- Kommunstyrelsen har kostnadsstyrning i fokus i fortsatt arbete där de mest kostnadseffektiva alternativen ska väljas när funktion kan bibehållas samt att stort fokus läggs på minskade driftkostnader för energianvändning.

**Sammanfattning av ärendet:**
Lidingös nya simhall ska vara klar 2021 och i drift i 50 år framåt. Den behovsanalys som vi gör nu ska fungera även för Lidingöborna 2071. Det är därför av yttersta vikt att göra en noggrann behovs- och intressentanalys samt analysera vilka mervärden för fritidssysselsättningen på Lidingö olika lokalprogram kan innebära. Stadens underlag utgår från nuläget när behovsanalysen görs men missar hur mer vattenyta också skapar mer verksamhet. Centerpartiet anser inte att det underlag som presenterats på allvar gjort en djuplodande behovs- och intressentanalys med perspektiv på 50 år framåt. Inte heller efter återremissen har underlaget blivit komplett utan istället har bara tidigare antaganden försvarats.
Efter analys av stadens underlag, insamling av så mycket input och information som möjligt från Simhallsrådet, andra kommuner och simhallar som möjligt är Centerpartiets slutsats att en 50m simhall krävs för att täcka behoven för 50 år framåt och skapa en mötesplats till glädje för alla åldrar. Kostnadsstyrning är av yttersta vikt för att hålla nere investerings- och driftskostnader för den nya simhallen.
Vår slutsats är att en 50m simhall är att föredra då den skapar större flexibilitet och kan användas av flera grupper samtidigt då den kan delas upp i flera avdelningar, t ex två 25m-bassänger, och därmed täcka de behov som finns framförallt från allmänheten. Vår andra slutsats är att med noggrann kostnadsstyrning av egen projektledare, nära

samarbete med mindre entreprenör som har kostnadskontroll och erfarenhet från tidigare simhallsbyggen med lägre investeringsnivå samt att inga ändringar i lokalprogram görs när arbetet inletts (som är kraftigt fördyrande) kan investeringskostnaden hållas på 275 mnkr.

**Behov nuläge:**

En simhall är något som allmänheten har stor nytta av genom att det är en träningsform som passar från baby-sim till skonsam träning för äldre och funktionsnedsatta. Att tillgodose allmänhetens behov av motionssimning/-aktiviteter bör därför vara ett av de mest prioriterade behoven att tillgodose:

- Lidingös medborgare, från babysim till pensionärer, har behov av en simhall med flexibla öppettider cirka 6.30-22 på vardagar och cirka 8-18 på helger. Lidingö passerar 50 000 invånare till 2027. Allmänheten bör alltid ha tillgång till simhallen. Det krävs en 50m bassäng för att tillgodose behovet. Trycket från allmänheten och föreningar kommer vara som störst från 16.00, för att kunna ha öppet för allmänheten med tillräckligt mycket vattenyta behövs 50m eftersom behoven för föreningsidrotten annars inom några år skulle ta upp hela ytan.
- Upptagningsområdet för simhallen innefattar även stora delar av Stockholm stad där till exempel 80 000 bor i Östermalms stadsdel redan 2021. Då är utvecklingen av Norra Djurgårdsstaden inte på långa vägar klar. Med en 50m simhall ökar attraktionen för stockholmarna att köpa årskort på simhallen på Lidingö då det garanterar att det finns tillräcklig plats för motionärer och att det alltid är öppet för allmänheten. Lärdom bland annat från Järfällabadet är att 50m simhall ger större möjlighet att sälja årskort och därmed högre intäkter. Stadens redovisning av besöksantal på de tre senaste 50m-hallarna säger ingenting om antal besök skulle vara högre, lägre eller samma med 25m simhall (även Malmö har fler simhallar än den redovisade och dessutom en till med 50m bassäng).
- Simning är en av de motionsformer som ökar starkast i alla åldersgrupper över hela landet vilket för Stockholmsområdets del innebär att det i flera fall är kö till föreningarnas simgrupper i många simhallar. Behovet av tillgänglig bassängtid ökar med anledning av det allt större intresset bland motionärer att delta i Öppet vatten-tävlingar som t ex Vansbrosimmet, swim run och andra liknande arrangemang.
- Barn och ungdomar efterfrågar vattenlek. De minsta barnen behöver vattenyta med grunt vatten och äldre barn behöver någon form av aktivitet som lockar. Med större vattenyta kan vattenhinderbanor och klätterställningar finnas i 50m-bassängen samtidigt som motionsträning kan pågå och därmed ge större yta för vattenlek.

Förutom allmänhet finns redan idag en stor mängd föreningar som har behov av simhall. Simhallsrådet representerar 5000 invånare i sina respektive verksamheter och förespråkar 50m för flexibilitet. Nedan försöker vi presentera respektive förenings ungefärliga behov som kan tillgodoses med vårt förslag:

- Lidingö simklubb har idag cirka 200 simmare och 350 barn i kö till sin verksamhet. På några års sikt efter öppnande av ny simhall ser man möjlighet att öka till 1200-1500 medlemmar om det skapas tillräcklig bassängyta. De har behov av goda träningsförhållanden och behöver tider 6-7 dagar i veckan. De vill arrangera cirka tre distriktstävlingar per år. Sammantaget ser de ett behov av

50m simhall som kan delas av flexibelt för att möjliggöra simträning och tävling samtidigt som anläggningen är öppen för allmänheten och/eller andra föreningar. Behövs möjlighet för 300-500 läktarplatser där utrymme är behovet medan själva kostnaden för tillfälliga läktare kan tas av simklubben vid behov.

- Lidingö Simidrottsklubb och privat simskola har idag knappt 90 aktiva och arbetar för att öka intresset för simning. De bedriver simskola och simträning utan tävlingsmål. Efterfrågar 50m simhall för simträning på längder.
- Föreningen Utvecklingsstörda Barn & Ungdom (FUB) tillvaratar intressen för funktionsnedsatta. För denna grupp är simhall en viktig del för fritidssysselsättning, inkludering och social mötesplats. Simhall ska fungera som fritidsaktivitet, anpassad simskola/simträning samt simning med ledsagare. Har behov av tider både dag- och kvällstid. Viktigast för denna grupp är en träningsbassäng med varmare vatten och höj/sänkbar botten. Alla bassänger och hela anläggningen måste vara tillgänglighetsanpassad. Viktigt att flera grupper kan ha verksamhet samtidigt för att simhallen ska bli en mötesplats där funktionsnedsatta kan vara en naturlig, synlig och inkluderad del av samhället.
- Friluftsfrämjandet har verksamhet för säkerhet och räddningsövningar kajak och långfärdsskridsko. Föreningen har 2000 medlemmar på ön (men alla sysslar inte med kajakpaddling). Dessutom kommer folk från andra delar av stan att för att öva säkerhet för paddling och långfärdsskridskoåkning. Idag har man haft verksamhet tre gånger per säsong á två timmar. Med tillgång till fler halltider skulle man ha verksamhet någon gång i månaden. För Friluftsfrämjandet så är det viktigaste att tider finns.
- Lidingö Triathlon har 250 medlemmar och behov av yta för simträning. Har simträning inför triathlon och tränar längre sträckor där så få vändningar som möjligt är att föredra. 50m är att föredra för att på bättre sätt kunna likna frivattensimning som man tränar inför. Har idag 6 timmar men skulle redan nu vilja ha 6-8 timmar till.
- Pensionärsorganisationer och -föreningar är en växande grupp med behov av skonsam träning.
- Bassängyta för rehab saknas idag sedan bassängen i Högsätrahuset har stängts och behovet är stort.
- Skolorna har också behov av simhall för sitt lagstadgade ansvar att lära barn att simma. Simkunnighet är extra viktigt på Lidingö som ö. Lidingö har idag drygt 6000 elever i grundskoleålder.

**Potential framåt:**
Förutom de nuvarande behoven som beskrivs ovan har Lidingö ett starkt föreningsliv som är begränsat av de ytor de har att arbeta med. Skapar kommunen större vattenytor är det mycket troligt att vi därmed skapar en växande vattenverksamhet på Lidingö som stärker föreningslivet på Lidingö och skapar mötesplats till glädje för många. Ett exempel är Täby kommun som haft en 50m simhall sedan 1974 och idag har en av landets största och mest aktiva simklubbar. Val av bassäng är därför även ett val av vilken ambition staden har för framtidens föreningsverksamhet inom vattensporterna på Lidingö. Föreningarna är övertygade att deras behov kommer överstiga vad en 25m-hall kan bidra med om allmänhet, andra föreningar och badlek också ska rymmas.

Lidingö har en slogan av att vara hälsans ö. Vattenidrott är en av de idrotter som tydligast bygger hälsa i alla grupper i samhället, från de minsta till de allra äldsta. Ska staden utvecklas med visionen att vara hälsans ö är en 50m simhall som ger förutsättningar för utveckling av vattenverksamheten i 50 år framåt en förutsättning för trovärdighet. Simhallen kan utvecklas med mängder av aktiviteter av den som driver simhallen också. Pensionärssim och -gympa, sociala aktiviteter för föreningar och företag samt fredagsdisco för barnen är exempel från Fyrishov i Uppsala. Simfritids är ett annat exempel på verksamhet som bedrivs t ex i Neptuns simklubb.
Lidingö kan också bli ett resmål för andra simklubbar att lägga sina simläger på för att stärka ekonomin t ex under sommaren. När simklubbar lägger simläger föredrar man anläggningar med 50m och Lidingös läge i närheten av Stockholm är attraktivt för lägerverksamhet.

**Reviderat lokalprogram**

Syftet med funktions/lokalprogrammet är att ge en övergripande beskrivning av vilken typ av simhall som ska byggas, storlek, standardnivå samt vilka olika lokaler och funktioner den ska innehålla. Den nuvarande kalkylen utgår från lokalprogrammet från simhallsutredningen 2015 men det saknas reflektioner kring vad olika förändringar i lokalprogrammet kan innebära för drifts- och investeringskostnaderna. Utifrån de behovs- och intresseanalys vi gjort samt de utredningar som gjorts sedan badhusutredningen 2015 föreslår vi att följande justeringar i lokalprogram från badhusutredningen 2015 analyseras i fortsatta arbetet som alternativ för en mer flexibel anläggning:

- Motions/tränings/tävlingsbassäng ersätts från 25 m x 21 m 1000 kvadratmeter, 8 banor á 2,5 m till 50 m x 25 m med 10 banor á 2,5 m med yta 1920 kvadratmeter. Djup 120 – 200 cm.
- Utreda om familjebad, ca 500 m2 ska ersättas av en barnbassäng storlek ca 80 – 100 m2 med fantasifulla attraktioner och interaktiv lek samt med infästningsanordning i huvudbassängen för uppblåsbara äventyrsbanor och en separat vattenrutschbana för de äldre barnen (exempel Järfällabadet).
- Utvärdera om bastu/relaxavdelning, ca 150 m2 ska utgå och ersättas med en bastu med ingång från simhallen öppet för båda könen samt en bastu i vardera omklädningsrum.

**Ekonomi:**

I nuvarande förslag är den årliga årskostnaden för simhallen 11,6 mnkr för 25 x 25 m och 15,8 mnkr för 50 x 25 m. Den årliga merkostnaden på totalt 4,2 mnkr för 50m istället för 25m innebär översatt en merkostnad på cirka 85 kronor per Lidingöbo och år. Centerpartiet anser de mervärden som en 50m simhall ger överstiger merkostnaden. Med Centerpartiets förslag att koppla de 20 miljoner kronor staden erhåller enligt avtal från JM direkt till simhallen kan den årliga driftskostnaden minskas genom redovisning som tas fram i samarbete med redovisningsexpertis. Dessutom anser vi att merkostnaden kan minska ytterligare med förslagen nedan.

<u>Intäkter med 50 m simhall:</u>

Vi ifrågasätter att stadens kalkyl inte beräknar någon intäktsökning trots att vattenytan ökar markant. Referenser från andra anläggningar menar att en ökad vattenyta leder till ökad försäljning av årskort (Järfälla) då allmänheten alltid kan vara säker på att anläggningen är öppen och att det finns tillräckligt med plats för motionssim.

Möjlig prisnivå:
Med en större simhall finns det också möjligheter att lägga prisnivån något högre än grundnivån i utredningen eftersom man får tillgång till mer vattenyta. Om prisnivån läggs mellan grundförslaget i utredningen och det högsta prisläget i regionen minskar årskostnaden med cirka 2 miljoner kronor och med en sådan lösning skulle ökning av kostnaderna för skattebetalarna minska.
Styrning under bygge och byggherre
Hur hög årskostnaden blir beror också på hur hög investeringsnivån blir därför är ett nära samarbete med entreprenör med erfarenhet inom simhallsbyggen och goda referenser att hålla nere kostnaden viktig. Norrtälje simhall byggdes med nära samarbete mellan mindre entreprenör och kommun där investeringsnivån kunde hållas nere och Norrtäljes bad landade på 160 mnkr (Är en 25m bassäng och visar alltså betydligt lägre kostnad än den 25m-lösning stadens utredning visat på). Årskostnaden är cirka 7 mnkr per år jämfört med stadens utredningen med kostnad på 11,5 mnkr per år.
Ovanstående kräver att staden har en projektledare med erfarenhet av simhallsbygge och har kostnadsstyrning i fokus för att inte tillåta onödiga kostnader som inte ger förbättrad funktion som krävs för att leva upp till lokalprogrammet. Det mest kostnadseffektiva alternativet måste väljas när det kan göras med bibehållen funktion. Erfarenhetsmässigt finns det en hel del att spara pengar på i simhallsbyggen, t ex påverkar vattenrenings-, bygg- och driftskostnader av hur många och på vilket sätt fönster placeras. Ett annat exempel är val av material för bassängerna (kakel eller rostfritt stål). Staden måste ha en projektledare som noggrant överväger varje lösning utifrån kostnad och funktion.
Borås är ett annat exempel på simhall där man höll nere kostnaderna genom ordentlig kostnadsstyrning. Deras 50m simhall kostade inte ens 100 mnkr. Den är dock inte riktigt jämförbar eftersom den är slimmad i princip enbart för simträning men visar att det finns mycket att göra på kostnadsnivån om man vill.
För att ta fram vårt underlag har vi bland annat träffat/pratat/tagit del av underlag från/med:
Simhallsrådet samt enskilt med Lidingö Simklubb, Lidingö Triathlon, FUB, Friluftsfrämjandet, Lidingö Simidrottsklubb och privat simskola.
Norrtälje kommun som byggt 25m simhall till lägre investerings- och driftskostnad
Järfällabadet (Tagebad och Medley) som är nybyggt med 50m bassäng
Täby kommun som planerar 50m simhall
Borås Stad som byggt 50m billigt
Säffle kommun som bygger 50m
SKL:s skrift ”Badhus - Strategiska frågor och ställningstaganden”
Fyrishov årsredovisning och aktiviteter
Neptuns årsredovisning
Provbadat fler anläggningar än ovan så som t ex Tyresö, Midgårdsbadet m. flera.